

คำสำคัญ: ทฤษฎีความสามารถตนเอง / ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2

ปราวณี ลัคนาจันทร์โชติ : ผลของโปรแกรมการอบรมการรับรู้ความสามารถตนเองต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดและพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 (EFFECTS OF PERCEIVED SELF-EFFICACY TRAINING PROGRAM ON GLYCEMIC CONTROL AND SELF-CARE BEHAVIORS IN TYPE 2 DIABETIC PATIENTS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.นลินี ทูลทรัพย์, ผศ.ดร.เนติ สุขสมบูรณ์ และ นพ. สิทธิพร ห่อหริดานนท์. 171 หน้า. ISBN 974-464-655-1

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลของโปรแกรมการอบรมการรับรู้ความสามารถตนเองที่มีต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดและพฤติกรรมการดูแลตนเองในด้านการควบคุมอาหาร การออกกำลังกาย และการใช้ยาของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 โดยศึกษาในผู้ป่วยที่ได้รับการตรวจรักษาที่ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลสมุทรสาคร จำนวน 54 คน จัดเข้ากลุ่มทดลองหรือกลุ่มควบคุมโดยใช้เลขสุ่มที่ได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้ป่วยกลุ่มทดลองจะได้รับการอบรมตามโปรแกรมการอบรมการรับรู้ความสามารถตนเอง ประเมินผลจากการตรวจค่าเอวันซี(A1C) ระดับน้ำตาลในเลือดหลังอดอาหารไม่น้อยกว่า 8 ชั่วโมง(FPG) แบบทดสอบพฤติกรรมการดูแลตนเอง การรับรู้ความสามารถตนเองในด้านการควบคุมอาหาร การออกกำลังกายและการใช้ยา และ แบบทดสอบความรู้เรื่องโรคเบาหวาน เมื่อเริ่มต้นการศึกษาและที่เวลา 3 เดือนหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมการอบรมการรับรู้ความสามารถตนเอง

มีผู้ป่วยในแต่ละกลุ่มจำนวน 27 คน ค่าเฉลี่ย A1C FPG และค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองเมื่อเริ่มต้นการศึกษาไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (A1C : $9.03 \pm 1.67\%$ เทียบกับ $9.73 \pm 1.88\%$, FPG 183.33 ± 28.95 มิลลิกรัม/เดซิลิตร เทียบกับ 201.67 ± 39.69 มิลลิกรัม/เดซิลิตร และคะแนนพฤติกรรม 54.59 ± 7.07 คะแนน เทียบกับ 50.67 ± 8.03 คะแนน) และ เมื่อสิ้นสุดการศึกษาพบว่าผู้ป่วยในกลุ่มทดลองสามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดีกว่า (A1C : $8.69 \pm 1.82\%$ เทียบกับ $10.23 \pm 2.59\%$, $P = 0.014$, FPG : 181.04 ± 37.29 มิลลิกรัม/เดซิลิตร เทียบกับ 223.33 ± 63.79 มิลลิกรัม/เดซิลิตร, $P = 0.005$) และมีพฤติกรรมการดูแลตนเองดีกว่าผู้ป่วยในกลุ่มควบคุม (56.00 ± 5.54 คะแนน เทียบกับ 50.85 ± 5.99 คะแนน , $P = 0.002$) ผู้ป่วยในกลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถตนเองและความรู้เรื่องโรคเบาหวานดีขึ้น แต่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการอบรมการรับรู้ความสามารถตนเอง ทำให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดีขึ้น และมีพฤติกรรมการดูแลตนเองในด้านการควบคุมอาหาร การออกกำลังกาย และการใช้ยาดีขึ้น

K 43550008 : MAJOR : CLINICAL PHARMACY

KEYWORD : PERCEIVED SELF-EFFICACY / TYPE 2 DIABETIC PATIENT

PRANEE LUCKANAJANTACHOTE : EFFECTS OF PERCEIVED SELF-EFFICACY TRAINING PROGRAM ON GLYCEMIC CONTROL AND SELF-CARE BEHAVIORS IN TYPE 2 DIABETIC PATIENTS. THESIS ADVISORS : ASST. PROF. NALINEE POOLSUP, PhD., ASST. PROF. NETI SUKSOMBOON, PhD., SITHIPORN HOHARITANON, MD. 171 pp. ISBN 974-464-655-1

The objective of this study was to evaluate the effects of perceived self-efficacy training program on glycemic control and self-care behaviors regarding dietary control, exercise, and drug use in type 2 diabetic patients at primary care unit, Samutsakhon Hospital. A total of 54 patients were randomized to the intervention or control group. Patients in the intervention group received perceived self-efficacy training program, those in the control group did not. The outcomes were assessed at the beginning and 3 months after entering the training program based on A1C, FPG, and questionnaires regarding patient's self-care behaviors, perceived self-efficacy, and knowledge in diabetes.

There were 27 patients in each group. No significant differences between the two groups were found with respect to A1C, FPG, and the mean scores of self-care behaviors at the beginning of the study. At the end of the study, the glycemic control (A1C : 8.69 ± 1.82 % VS 10.23 ± 2.59 % , $P = 0.014$, FPG : 181.04 ± 37.29 mg/dl VS 223.33 ± 63.79 mg/dl , $P = 0.005$) and self-care behaviors (56.00 ± 5.54 points VS 50.85 ± 5.99 points , $P = 0.002$) of patients in the intervention group were better than those in the control group. Perceived self-efficacy and knowledge in diabetes were better, but not significantly so, in the intervention group than the control group.

The results of the study suggested that perceived self-efficacy training program can improve glycemic control and self-care behaviors in type 2 diabetic patients.